

פרשת ויצא

ויאמר לבן טוב תתי אתה לך מתתי אתה לאיש אחר, שבה עמדי (כט, יט)

זיווגו של אדם נקבע מן השמים

לבן רוצה לתת את לאה ראשונה ליעקב בטענה שהיא הגדולה ולא יתכן לתת הצעירה לפני הבכירה. ואף שלבן עשה זאת בהערמה מ"מ ברור שזיווגו של אדם נקבע מן השמים ומשמים רצו שיתקיים הדבר. אל לו לחשוב לאדם שהוא בוחר לו בת זיווגו אלא מ' יום קודם יצירת הוולד יוצאת בת קול מהשמים ומכריזה "בת פלוני לפלוני". מכריזים בשמים וקובעים לאדם ובוחרים לו את בת זיווגו.

בכדי לחזק את הדברים נביא מעשה נפלא המובא בספר "אנשים מספרים על עצמם" לרב חיים ולדר שליט"א, הסיפור מסופר מפי בעליו:
אני בן למשפחה טובה וידועה. למדתי בישיבות הטובות ביותר. למדתי היטב, וכשהגעתי לפרקי, רצו אותי משפחות רבות לחתן. לי בעצמי היו דרישות מקובלות ואולי קצת יותר. יותר נכון, אני לא דרשתי כלל. הוריי דרשו בשבילי.

לאחר הצעות אחדות שדחיתי, הציעו לי בחורה טובה מאוד. ערכנו את כל הבירורים, והיא ענתה על הדרישות. נפגשנו, ומיד הרגשתי שהיא מתאימה לי. היו בה כל התכונות שחיפשתי, ומעבר לכך הרגשתי שהיא הבחורה שחיפשנו הוריי ואני.

נפגשנו שלוש פגישות, והכול התנהל למישרין. לאחר כל פגישה מסרנו תשובה חיובית לשדכנית, וזו קבעה פגישה נוספת.
בפגישה החמישית, שהייתה בטיילת כלשהי במרכז הארץ, עצרתי לפתע ואמרתי לה שאני חושב שאנחנו מתאימים, ובררתי אם גם היא חושבת כך, היא הנהנה בחיוב והייתה נרגשת מאוד. רגע לאחר הגילוי המרעיש של משמעות הדברים שאמרנו, מיהרנו לטלפון ציבורי להודיע להורים.
הם שמחו מאוד וסיכמו ביניהם להיפגש בביתה של הבחורה יומיים לאחר מכן. לסיכום הנושא הכספי.

נרגש חזרתי לישיבה וסיפרתי לחבריי הטובים ביותר בסודי סודות, כי סיכמתי עם בחורה וכי בעוד יומיים יהיה וורט.

ביום המיועד נפגשנו אני והבחורה, הוריי והוריה. לאחר היכרות קצרה "גירשו" אותנו ההורים מהבית, "כדי שנוכל לריב בנחת" אלו היו מילותיו של אבי, שניבא ולא ידע מה ניבא.

לקחנו מונית לאזור הטיילת, הספקנו לטייל חצי שעה, ואז אמרתי לה שאולי כדאי להתקשר לביתה ולשאול האם כבר סוכמו הדברים. התקשרנו, והוריה אמרו לה שנחזור מהר ככל האפשר. נכנסנו למונית הראשונה שהזדמנה למקום, ובדרך הרגשנו ממש מאורסים. זו הייתה אווירה אחרת. ידענו שכעת נלך הביתה, ירימו כוסית, וחברים יפרצו לבית בשירת "קול ששון וקול שמחה". הגענו. ראינו את פני ההורים, ואלה לא בישרו טובות.

אבי היה הראשון שדיבר: "יש לנו בעיה. השדכנית הטעתה אותנו. אנחנו צריכים לדון בעניין בכובד ראש". ציפינו שימשיך בדבריו, אך תחת זאת קמו הוריי, לחצו את ידיהם של הורי הבחורה ואמרו לי: "בוא איתנו". "רגע", אמרתי, "מה הסיפור?"

"בוא איתנו ונסביר לך" ענו הוריי. רציתי לדבר איתה, אך היא הייתה המומה כמוני. הסתכלנו זה בזה. היא

פרשת ויצא

הייתה חיוורת, וכנראה גם אני. וזה היה המבט האחרון שהחלפנו.

כבר ברחוב החל אבי לפרוק את כעסו: "זו חוצפה מה שהיא עשתה לנו, השדכנית הזו", אמר. "איך היא עבדה עלינו בצורה כזו?" ומיד הסביר: "בכל השידוכים עד היום היה ברור שהצד השני נותן דירה. לפני ההתחייבות הזו לא הסכמנו כלל לשמוע את ההצעה. גם כאן חשבנו שהכול בסדר, אך כבר בחמש הדקות הראשונות הבנו שמדובר בטעות. להורים של הבחורה הזו אין כסף לדירה, וגם לא לעשירית דירה. יש להם כסף למחצית חתונה מצומצמת מאוד, ואפילו בשביל שעון הזהב הם אמרו שיצטרכו לקחת חובות. הפילו אותנו בפח, ומזל שגילינו את זה בזמן".

שתקתי. חשתי שהעולם כולו נופל. "נפלנו בפח", "רימו אותנו", "שידוך בלי רמה", "משפחה פשוטה". כל זה על הבחורה המיוחדת שאיתה נפגשתי?
 "מזל שיצאנו מזה בזמן", שמעתי את אבי אומר, ואז פתחתי את פי בפעם הראשונה: "זה לא בדיוק בזמן", אמרתי, "אני סיכמתי דברים עם הבחורה הזו".
 "לא נורא", אמר אבי, "מזל שלא נפגשת עוד כמה פעמים. יש לנו הצעה מיוחדת, שליבי אומר לי שהיה צריך לגשת אליה קודם. אין מה לעשות, שידוכים הם לא טיול מהנה..."

"אבל, אבא, אולי לא שמת לב למה שאמרתי. אני סיכמתי עם הבחורה הזו. התחייבתי".

"שטויות", הגיב אבי, "אלה דברים שקורים בכל יום. כל עוד לא היה וורט, אין כל חשיבות למה שאתה או היא אמרתם".

נראה היה שמילותיי לא נקלטו אצלו כלל. הבנתי שאין על מה לדבר. השידוך הזה אינו בא בחשבון.

איני יודע מדוע, אך למרות שיברון הלב שחשתי לא עשיתי ניסיונות רבים מדי להחזיר את השידוך. במבט לאחור, אני יודע שלא הבעתי מספיק בפני הוריי את תחושת האובדן. אולי מפני שהייתי צייתן ומעולם לא הבעתי דעה המנוגדת לדעתם. הנחתי שהם רוצים את טובתי ואגב, עד היום אני מניח כך אך ברוב טיפשותי לא יידעתי אותם עד כמה הדברים קשים לי.

לאחר שבועיים התחלתי להיפגש שוב. נפגשתי עם בחורות אחדות. ואז הגיעה בחורה ממשפחה טובה שהתאימה לי מאוד. לא הייתה סיבה שלא להמשיך איתה. היא בעצמה רצתה את השידוך כבר מההתחלה, ומהר מאוד סיכמנו בינינו על אירוסין.

הוורט היה למחרת, והוא היה קצר הרבה יותר מכפי ששיערתי. התברר שהוריי לא לקחו סיכון ונפגשו בלי ידיעתי עם הורי הכלה כבר לאחר הפגישה הראשונה. הם דרשו וקיבלו את כל ההבטחות, ומדובר היה בהבטחות נכבדות מאוד. לכן כל מה שהיה חסר הוא שנסכם בינינו ונתארס. וזה מה שעשינו.

הוורט והאירוסין היו מפוארים ביותר. שנינו נחשבנו למבוקשים מאוד, ועשרות אם לא מאות חברים שלי וחברות שלה הגיעו. השמחה מילאה אותי והשכיחה ממני את הצער והיגון שהיו מנת חלקי בשבועות האחרונים. תקופת האירוסין הייתה נפלאה. המשפחה קיבלה אותי יפה והתגאתה בי מאוד. ארוסתי הייתה נחמדה וחכמה, והכול נראה כמו חלום.

החתונה הגיעה, והיא הייתה מפוארת. מיד אחריה נכנסנו לדירה החדשה שרכשו הוריה בעבורנו.

פרשת ויצא

כאן התחילה תקופה, שכשם שהייתה קצרה, כך הייתה רעה. מהיום השני לנישואין התחלנו לריב. בעצם, לא הייתי קורא לזה "התחלנו". היא הייתה רבה, אני הייתי מבקש ממנה סליחה, והיא לא הייתה סולחת עד לריב הבא. היא לא אהבה שום דבר שאני עושה: לא את אופן האכילה שלי ולא את אופן הדיבור, לא את אופן ההליכה שלי ואפילו לא את הצורה שבה ישנתי.

כשהסתיימו שבעת ימי המשתה, נכנסנו אל החיים האמיתיים, ואלו לא היו חיים, אלא סיוט אחד גדול.

אשתי התגלתה כביקורתית רצינית מאין כמותה. מצידי לא הייתה שום נקודת ביקורת עליה. היא הייתה מבשלת, מכבסת, מנקה את הבית היטב. אולי זו הייתה הבעיה שהיא הייתה מושלמת מדי, חוץ מעניין המידות, שבהן היה לה להשלים הרבה, אך בשלב הזה עדיין לא קלטתי זאת. עד הנישואים חשבתי שגם אני מושלם, אבל היא סיפרה לי שלא כך הדבר. היא סיפרה לי שאני בן אדם חסר נימוס, גמלוני ועצלן, שאינו יודע להזיז את עצמו ממקום למקום. היא אמרה זאת במילים פוגעות ושברה את רוחי. אך כלפי חוץ נופת צופים. איש לא ידע מאומה.

אני לא דיברתי, לא התלוננתי ולא העליתי על קצה דעתי שמשהו נורא קורא לי. ידעתי רק דבר אחד: שאני עצוב ורע לי. שכנעתי את עצמי שאני באמת לא בסדר וחייב להשתנות, כדי להיות ראוי לאישה שהסכימה להינשא לי. לא חשבתי לרגע לחלוק על מסקנותיה, וודאי לא חשבתי שאולי לא היה זה רעיון טוב לשאת אותה.

הפגיעות הללו הסתיימו דווקא מצידה. חודשיים בדיוק לאחר הנישואין הגעתי הביתה וראיתי שהוא מסודר למופת. מבט אחד סיפר שהיא לקחה את כל מה שהיה שייך לה והשאירה אותי עם מיטה מוצעת, ארון בגדים שלי ומכתב קטן שהודיעה לי שהיא עזבה, ושפרטים אוכל לקבל אצל הוריה. התקשרתי להוריי וסיפרתי להם מה קרה. הרגשתי מבויש מאוד והתחלתי לבכות ולהתנצל שאינני אשם ושאני מוכן לעשות מה שהיא תבקש.

הוריי התקשרו להוריה של אשתי ושמעו מהם בתמצות את כל ההשמצות שנאמרו כלפיי בחודשיים האחרונים. בתחילה ניסו לברר איתי אם הדברים נכונים, ואני לא ידעתי מה לענות להם. "אתם מכירים אותי, אתם יודעים איך אני אוכל, הולך ומדבר. לא השתנית. היא חושבת שזה לא בסדר, וגם הקפידה לשכנע אותי בזה. האמת היא, שכמעט השתכנעתי. אם גם אתם משוכנעים בכך אין בעיה, אולי אלך לטיפול".

למזלי, הוריי היו חכמים ממני. הם הושיבו אותי ואמרו לי כי אינם רואים פסול בשום מנהג שלי. להפך. הם חושבים שאני בחור עדין ואציל נפש. הם עודדו אותי לספר מה אירע בחודשיים האחרונים. לראשונה פציתי פה וסיפרתי הכול. כשסיימתי לספר, ישבו הוריי מולי ובכו. מעולם לא ראיתי אותם כך. אמי אמרה לי: "הקשב לי, בני היקר. נישאת לאישה בעייתית וחסרת מידות. מזלך הטוב שהיא זו שעזבה, שאם לא כן, לעולם לא היינו יודעים על הסבל שעברת. היא יכלה למוטט אותך נפשית". הם דיברו ונסכו בי ביטחון, שבעצם לא אני האשם אלא היא. בתחילה חשבתי שהם מנסים לעודד אותי, אך שיחה אחת קטנה עם אבי, שהוא טיפוס אמיתי שיועד לומר ביקורת כשצריך, שכנעה אותי לחלוטין. "האמן לי, בני", אמר, "שאלו הייתי חושב שהבעיה אצלך, הייתי יושב איתך בעדינות ומסביר לך איפה טעית, אך שמעתי אותך, שמעתי גם אותם, ויותר מזה ערכתי בירור נוסף על אודותיה. אני רוצה שתהיה סמוך ובטוח ששום דבר אצלך אינו בעייתי. אתה נפלת בפח. אני רוצה שתאמין לדברים שאני אומר".

הגט הגיע מהר מאוד, לאחר סדרת דיונים בבית הדין. זהו טקס שלא הייתי מאחל לאיש לעבור אותו,

פרשת ויצא

בייחוד לא לצד המגורש, שבמקרה הזה הייתי אני. עמדתי שם מבוש וכואב. היא, בעמידה בטוחה וגאה, קיבלה את הגט. הוריי הגיעו להסכם בכל הנוגע לרכוש, ואני, בחור בן עשרים ואחד, מצאתי את עצמי גרוש טרי. עברי המפואר כבן ישיבה ששמו יצא למרחקים נמחק לטובת המעמד החדש של גרוש שהכול נדים לו. הייתי בייאוש מוחלט. בבוקר קמתי בקושי להתפלל וללמוד. חשתי שאין לי כוחות. ההשפלות שעברתי בחודשיים האחרונים נתנו את אותותיהן ומוטטו אותי לחלוטין.

כל זה נמשך שבועיים. יום אחד התקשרה השדכנית, זו שהוריי כעסו עליה כל כך, והציעה שידוך. כן, אותה בחורה שאיתה סיכמתי על אירוסין, ושהשידוך עימה לא יצא לפועל בגלל כסף. היא אמרה שאמנם אני גרוש, אך מהיום ששמעה שהתגרשתי הודיעה להוריה שלא אכפת לה מה יגידו, היא חושבת שאנחנו צריכים להינשא. הוריה ניסו להניא אותה מכך ואף לקחו אותה לאחד מגדולי הדור שישכנע אותה בדבר. הוא הפתיע אותם ואמר שזה השידוך שלה, ושעליהם להסכים לכך מיידית.

הוריי שמחו שמישהי רוצה אותי, ושמחו עוד יותר מכיוון שדובר ברווקה מצוינת. הם ענו מיד תשובה חיובית. נפגשנו. קשה לי לתאר מה היה באותה פגישה. בתחילה לא יכולתי להסתכל בעיניה, אך היא בחכמתה החלה לדבר על דה ועל הא, כביכול זו פגישה שישית, כאילו לא עברה חצי שנה שהרסה את כל מה שנבנה בינינו, וכאילו לא העדפתי מישהי אחרת על פניה רק מפני שלהוריה אין כסף. היא דיברה איתי על עבודת ההוראה שלה, על התינוקת החדשה של אחיה ועל התלבטות כלשהי שיש לה בנוגע למשרה שהוצעה לה. דיברנו, ופתאום השתרר שקט.

ואז שמעתי את עצמי אומר: "אני רוצה לומר לך משהו". שתיקה. ואז אמרתי: "סליחה" ופרצתי בבכי בלתי נשלט. כל גופי רעד. בתחילה היא ניסתה לשלוט בדמעותיה, ולאחר מכן הצטרפה אליי.

דברים רבים אמרנו באותו מעמד, ובסיומו חזרנו והבטחנו זה לזה להינשא.

עשר שנים חלפו מאז, ואני נש

מקור: אור דניאל, אנשים מספרים על עצמם